

GJØR DISPLER! KRISTEN KIRKE I EN ETTERKRISTEN KULTUR

Leif S. Jacobsen

Matt 28, 16-20: Men de elleve disiplene dro til Galilea, til fjellet der Jesus hadde sagt han ville møte dem. Og da de fikk se ham, falt de ned og tilba ham; men noen tvilte. Da trådte Jesus fram og talte til dem: «Jeg har fått all makt i himmelen og på jorden. Gå derfor og gjør alle folkeslag til disipler: Døp dem til Faderens og Sønnens og Den hellige ånds navn og lær dem å holde alt det jeg har befalt dere. Og se, jeg er med dere alle dager inntil verdens ende.»

Innledning: Elleve forskremte menn på vei fra Jerusalem til et fjell i Galilea. Bak dem lå turbulente og traumatiske dager med fornektelse og fortvilelse, men også møter med Den oppstandne der han «talte til dem om det som hører Guds rike til».

Før sin død hadde Jesus sagt: «Men etter at Jeg er blitt reist opp, skal Jeg gå i forveien for dere til Galilea.» (26,32) Og fra engelen som satt i graven på oppstandelsens morgen hørte de: «Og se, Han går foran dere til Galilea; der skal dere se Ham. Se jeg har sagt dere det.» (28,7)

Den oppstandne Jesus selv hadde stanset kvinnene på vei tilbake til disiplene med ordene: «Fryd dere». Vær ikke redde! Gå og si til Mine brødre at de skal dra til Galilea, og der skal de få se Meg.» (28,10)

- Hvorfor Galilea? Kanskje fordi Galilea var stedet der Jesus begynte sin tjeneste. Det er mulig at fjellet der de nå skulle møte Ham, var fjellet hvor han holdt sin bergpreken. Nå skulle han fortsette oppdraget gjennom dem.
- Foran dem sto den oppstandne Kristus slik det var blitt dem fortalt. Nå skulle de få verdenshistoriens viktigste oppdrag. Misjonsbefalingen. Dåpsbefalingen.
- Foran dem lå innhøstning av skarer av jøder og alle andre folkeslag. De skulle bli menneskefiskere for alvor! Evangeliets seierstog skulle gå gjennom verden og historien. Men de skulle også oppleve motgang, lidelser og prøvelser. Bare én av dem ville dø en naturlig død.
- Da de så Ham, falt de ned og tilba. Hva annet kunne de gjøre? Her sto Han som hadde sonet verdens synd og beseiret døden!
- Men noen tvilte! Noen tvilte? Hvordan kan man tvile i en slik stund? Hva tvilte de på? Tvilte de på seg selv, eller på det de så? Etter alle beskjedene fra engelen og fra Jesus selv hadde de altså gått veien til Galilea med tvilende skritt. Eller kom tvilen plutselig over dem? I alle fall noen av dem. Noen er flere enn to. Jesus måtte ha visst det. Hvordan kunne han ta sjansen på å gi et slikt oppdrag til elleve menn, der «noen tvilte»?
- Her ligger det ufattelige i Guds kall og utvelgelse. Han bruker det som ingenting er. Han kaller vanlige mennesker, ikke supermennesker til tjeneste. *Men vi har denne skatten i leirkar, for at den veldige kraften skal være fra Gud og ikke fra oss selv*, minner Paulus oss om i 2 Kor 4.
- Sett med menneskers øyne var disiplene definitivt ikke naturlige kandidater til et slikt oppdrag! Men de kom i alle fall. Flere av dem var fiskere som ikke lot seg stanse av et svart hav og en natt uten fangst. Tvilen holdt dem ikke borte fra å komme til sin Mester. De kom og de tilba. I etterfølgelsen av Kristus er tvil ingen hindring. Bare ikke tvilen holder oss borte fra fellesskapet. Fra samfunnet av de troende.
- Ved at de kom, valgte de å la lydigheten overvinne tvilen. Ved at de tilba, satte de Jesus i sentrum. *Da trådte Jesus fram, talte til dem og sa.....: All makt. Alle folkeslag. Alt det jeg har befalt. Alle dager! Inntil denne tidsalders ende!* Oppdraget gjelder altså fremdeles.
- Men vi lever i vanskelige tider i et etter-kristent samfunn, sier du kanskje. Prøv den påstanden i lys av kirkens historie!
- Jesus hadde gitt dem et løfte om utrustning og kraft. Ikke kraft til å sitte stille, men kraft til å overvinne

motstand og holde ut i konfrontasjon mens de utførte oppdraget. *Men dere skal få kraft når Den hellige ånd kommer over dere, og dere skal være mine vitner i Jerusalem og hele Judea, i Samaria og helt til jordens ende.» (Apg 1,8).*

GJØR DISIPLER

- Det sentrale uttrykket i Misjonsbefalingen er «*gjør disipler*». Det er det eneste bøyde verb i en rekke partisipper. «Gående derfor ut, gjør disipler!, døpende dem, lærende dem.» De var lærlinger som fikk befaling om å gjøre flere lærlinger.
- At vi skal gå, betyr mer enn at vi skal forflytte oss geografisk. Som troende skal vi være aktive, alltid strekke oss for å nå nye med evangeliet og sette vårt preg på det samfunnet vi er en del av. Å krysse barrierer for å gjøre disipler. Krysse gata for å nå naboen. Spise middag med en ikke-troende venn, kanskje en innvandrer. Flytte til et annet sted fordi Jesus kaller oss. Gå ut av komfort-sonen for å gjøre Jesus kjent. Å lyde misjonsbefalingen betyr å leve livet «gående».
- Disippelskap handler om etterfølgelse. Derfor er det å gjøre disipler noe man gjør ved å være. Vi skaper det vi er. Fler av samme slag. Andre av samme kvalitet. Dette utfordrer oss. Veldig! Er det å være en kristen noe vi sysler med på fritiden, ved siden av alt annet men uten at det er det viktigste i våre liv? Et slags tillegg.
- Misjonsbefalingen hos Markus er kortere: *Gå ut i hele verden og forkynn evangeliet for alt som Gud har skapt.* Men det har samme konsekvens. Evangeliet er ikke bare kallet til frelse, men også kallet til å bli en del av de helliges samfunn. «*Den som tror og blir døpt.*»
- Å forkynne evangeliet handler ikke om å telle omvendelser. Å forkynne evangeliet handler om å døpe og lære. Disippelgjøre. Å være en disippel, en Kristus-etterfølger er å slippe Kristus til på alle områder av livet. Å ta på seg en forpliktelse overfor andre. Både de Herrens har satt meg sammen med i de troendes fellesskap og i samfunnet omkring. Jeg er blitt en Kristi slave. Hans *doulos*. *Jeg er korsfestet med Kristus; jeg lever ikke lenger selv, men Kristus lever i meg.*
- Denne våren kommer Magnus Malm med boken «*Pilegrimskart - Kristen tankegang i et sekulært samfunn*», utgitt på Verbum Forlag. I ett av kapitlene tar han for seg interessante sider ved disippelskap. Der spør han: *Er Gud et tillegg på toppen av et grunnleggende sekulært liv, eller er Gud utgangspunktet for en annen måte å leve på?*
- Han skriver at vi i vår vestlige verden er farget av den idéhistoriske utviklingen fra opplysningstiden på 1700-tallet. Man kuttet den kristne troens koplinger til erfaring og mystikk. Man ville berge troen for en ny tid ved å gjøre den om til en ren fornuftsreligion. Gud ble forvandlet til en *tanke*, og denne måtte være kompatibel med alle nye tankestrømninger.
- Under romantikken ble Gud skubbet enda et skritt til side og ribbet også for rasjonell tenkning. Det som ble igjen, var en indre følelse som lett kunne tilpasses de rådende holdningene i samfunnet.
- Her i Vesten er det dermed opplest og vedtatt at troen på Gud som objektiv sannhet automatisk fører til fanatisme og undertrykkelse av «de andre». Guds eneste mulighet til å overleve i denne postmoderne kulturen er som privat tolkning (det intellektuelle sporet) eller som følelsmessig opplevelse (det karismatiske sporet) Forestillingen om at Gud skulle eksistere i like objektiv forstand som solen, bare med den forskjellen at Gud er usynlig, blir ansett som en potensiell samfunnsfare, nesten på linje med IS-terrorister.
- Ikke noe i Bibelens beretninger, sier Malm videre, antyder at Gud kan være et tillegg på toppen av alt annet i et liv som ellers fortsetter omtrent som før. I Bibelen framtrer Gud som utgangspunktet for en ny livsretning med konsekvenser på alle områder.
- I de første århundrene nektet de kristne å privatisere troen som noe «indre». Det var det som gjorde mange av dem til martyrer. I møtet med den uhemmede keiserkulten fra 90-tallet av, ble bekjennelsen til Jesus tydelig – og kirken forfulgt. Ikke noe sted krevde myndighetene at de kristne skulle fornekte troen sin. De kunne tro hva de ville og feire gudstjenester i full frihet – så lenge de også ofret til

keiseren.

- De kristne ble ikke forfulgt for sin tro, men for det de nektet å tro på. De ble ikke martyrer for det de sa ja til, men for det de sa nei til. Hvis Jesus er Herre, så betyr det at keiseren ikke er det.
- Når jeg møter Gud, sier Magnus Malm, står jeg overfor én som ikke lar seg flytte på. Enten følger jeg med i hans bevegelser, eller så blir han et konstant forstyrrende element i mitt liv – med signaler jeg forgjeves forsøker å dempe eller stanse.
- Enten beveger jeg meg i retning mot Gud. Da kommer jeg til å oppleve konflikt med en verden som beveger seg bort fra Guds vilje. Eller så tilpasser jeg meg verden og handler i strid med min innerste overbevisning. Da får jeg erfare den samme konflikten inne i meg selv.
- Tenker vi Gud som et tillegg, har vi sperret veien for etterfølgelse. Da blir jo Gud bare en religiøs legitimering av status quo. Tenker vi Gud som utgangspunkt, begynner en vandring mot forandring der hvert eneste lille skritt teller. Da går vi endelig i riktig retning.
- Så langt Magnus Malm.

EN MOTKULTUR I EN KULTUR PREGET AV UGUEDELIGHET

- Vi lever i den tid full av normløshet. Hva er sant og rett, og hva er galt? Hva er hvitt og hva er svart? Hva skal man tro på?
- Yogyakarta prinsippene og innføringen av skeiv ideologi viser med all mulig tydelighet at vårt samfunn, sammen med resten av den vestlige verden, er på full fart mot totalitarisme. Du må være forberedt på å betale en pris om du ikke vil tilpasse deg. Det vil få konsekvenser om du ikke bøyer deg. Vi blir ikke sendt til Sibir, som under den harde totalitarismen i øst, men vi vil oppleve den «myke totalitarismen». Med alt det innebærer.
- I denne tiden, preget som den er av løgn og forvirring, representerer vi som Kristen kirke lyset og sannheten. Vi er her for å påvirke og forandre. Vi har et oppdrag i en vanskelig tid. Vi er en motkultur.
- Jesus selv sa at disiplene ville oppleve forfølgelse. Joh 16,33 «*Alt dette har Jeg talt til dere for at dere skal ha fred i Meg. I verden skal dere ha trengsel. Men vær ved godt mot! Jeg har seiret over verden.*»
- Den forvirringen som i dag veller inn over den vestlige verden, er en åndsmakt med utspring i avgrunnens krefter. Det er ingen tvil om at dette er en ideologi som kommer fra ham som vil stjele, myrde og ødelegge. Det er imot alt Bibelen lærer og hva vi som kristne står for.
- Vi vil komme fullstendig til kort om vi forsøker å ta opp kampen mot denne ugudeligheten i egen kraft. Det trenger vi da heller ikke. Gud har tent en motild mot ugudeligheten. Den Hellige Ånds ild. En kjærlighetens og renhetens motkultur.
- Gjennom den kristne kirke skal mennesker kjenne seg elsket og funnet av sin himmelske Far.
- Noe av det mest skremmende ved utviklingen vi nå ser i den vestlige verden, er omdefinering av ord og begrep. Ord som alltid har vært sentrale for oss som kristne, utarmes og fylles med nytt innhold: Kjærlighet, frihet, rettferdighet, toleranse. Eller konstruksjon av nyord som fødemor og medmor. Far er avskaffet.
- Nå skal vi ikke lenger stole på det våre sanser forteller oss, men det den nye kulturen lærer oss opp til. Den moderne totalitarismen krever at du bekrefter psykologien og ikke biologien. Nå har menn en månedlig syklus, og kvinnen som står foran deg skal kalles «han» eller «hen». Hvis ikke, kan du bli anmeldt og straffeforfulgt for krenkende adferd.
- Mangfold og inkludering betyr å ekskludere dem som står imot den ideologiske uniformeringen.
- Vi er midt inne i en verdimesig og kulturell revolusjon i vårt samfunn! Barna, det kjæreste vi har, skal indoktrineres i denne nye, skeive ideologien.

HVORDAN NÅ MENNESKER I DAG

- Hvordan når så vi dagens mennesker?

- Åpner sekulariseringen nye muligheter for gudstroen, muligheter vi ikke ante var der?
- Dette spørsmålet stiller Tore Laugerud, prest i Areopagos i sin bok *Guds skjulte stemme*. Når kirken skal møte utfordringen fra sekulariseringen, må den gjøre som misjonerende kirker alltid har gjort: lete etter tilknytningspunkter i kulturen. Hvilke tilknytningspunkter finnes i den sekulære kulturen, spør han videre. Det viktigste er trolig den sterke lengselen som ytrer seg på ulikt vis over store deler av samfunnsplanet. Lengselen etter tilhørighet. Lengselen etter fellesskap. Lengselen etter å finne veien. Kirken trenger fornyelsesbevegelser som kan vise veien til kildene, og som griper etter Guds nærhet i alle deler av dagliglivet. Slike bevegelser finnes allerede, blant annet retreatbevegelsen og pilegrimsbevegelsen, og gryende meditasjons- og tidebønnbevegelser.
- I denne settingen kan man kanskje føye til: Og den store rikdommen som ligger i Den Nordisk katolske kirkes liturgitradisjon.
- Dypt i det sekulariserte mennesket finnes en lengsel, slik Edvard Hoem skriver i «Meditasjoner over Mortensrud kirke»: *Den bortkomne Faderen er sivilisasjonens store sakn, fordi mennesket trer ut av sin menneskelagnad og ikkje kan sjå kven det djupast sett er.*
- Denne lengselen kan bare Gud fylle. Som kirkefader Augustin formulerte det: *Gud, du har skapt mitt hjerte, og mitt hjerte er urolig inntil det finner hvile i deg.*

HVILKEN STRATEGI SKAL VI VELGE?

- Hvilken strategi skal vi da som kristen kirke velge i dette etterkristne samfunn?
1. Vi kan velge Taushet. Det enkleste og kanskje behageligste er å tie stille. Ikke foreta oss noe. Leve i stillhet for oss selv. La Gud forbli i kirkeasyl. Det er en pris å betale om man står fram og sier det man mener. De fleste vil nok velge denne strategien. At man som kristen ser en annen vei og engasjerer seg i noe annet. Men er det mulig å se en annen vei når kulturen vår avkristnes og overtas av destruktive krefter?
 2. Eller man kan gi etter for den enorme påvirkningen, ikke minst fra kristne ledere, og velge Tilpasning. Hvorfor kan vi ikke forsøke å vinne verden ved å tilpasse oss verden. Vi må jo tale et språk verden forstår? Vi kan vel definere kirkens oppdrag til bare å handle om rettferdighet for undertrykte minoriteter og vern om naturen og miljøet. Forkynnelsen av omvendelse og frelse ved tro på Jesu Kristus passer vel allikevel ikke inn i det moderne samfunn? Kristne i hele den vestlige verden, og store kirkesamfunn har for lengst gitt etter og tilpasset seg den nye ideologien. Homoflagget pryder kirkens prekestoler og yttervegger, og prester kjemper side om side med de skeive. Men kirkene er dessverre ganske tomme.
 3. Et alternativ kan kanskje være konfrontasjon. Vi kristne mot verden. La oss gå i demonstrasjonstog mot synden og frafallet! Men tror du at mennesker som lever langt borte fra kirken vil være i stand til å høre evangeliet gjennom våre protester? Hvordan kan vi vinne verden ved å kjempe mot mennesker.
 4. Vår Herre og Mester har allerede valgt strategi for oss. «*Dere er jordens salt. Men hvis saltet mister sin saltkraft, hvordan skal det da kunne bli salt igjen? Da duger det ikke til noe annet enn å kastes ut og bli tråkket ned av menneskene. Dere er verdens lys. En by som ligger på et fjell, kan ikke skjules. Man tenner heller ikke en lampe og setter den under et kar, men i en lampeholder. Da gir den lys til alle i huset. På samme måte skal dere la lyset deres skinne for menneskene så de kan se de gode gjerningene deres og ære deres Far, Han som er i Himmelen.*»

EN NY GENERASJON

- Generasjon Z - De som ble født mellom 1997 og 2012 altså de som i dag er i et utdanningsløp og på vei ut i arbeidslivet.
- De kan ikke huske et liv uten iPhone, og de har fellesskap med personer de aldri har møtt fysisk og som kan være hvor som helst på kloden. Derfor er de en generasjon som er oppriktig bekymret for vår klode og hva som er i ferd med å skje med den.

- Institutt for høyere utdanning ved University of California i Los Angeles gjennomførte i 2008 en undersøkelse blant sine studenter. Her er noe av det de fant:
- Halvparten av denne generasjonen har på et punkt i livet følt en overveldende engstelse som har utfordret dem i utdannelsen. En tredjedel hadde en mental diagnose. Dette er altså en generasjon som er nært knyttet sammen med andre, men som samtidig kjenner på engstelse. Og med denne engstelsen kjenner de av og til på fremmedgjørelse. De melder om en grad av ensomhet som er høyere enn noen tidligere generasjon. Det er altså dette paradoks at de har nært fellesskap med andre, men allikevel kjenner de seg ensomme og engstelige. 36 % av generasjon Z har vurdert selvmord.
- Denne generasjonen tilbyr vi nå å vokse opp i et samfunn preget av forvirring, utrygghet, og der man selv skal velge sin identitet. Den franske filosofen Jean Baudrillard skal ha kalt det postmoderne menneskets tilstand «en panikk i slow-motion». Ikke fordi det går sakte, men fordi det kverner og støyer i oss og mellom oss uten avbrudd.
- Du og jeg kommer nok til å klare oss rimelig bra. Vi skal alltid komme oss igjennom forførelsene som kommer, selv om vi kanskje må «gå under jorden». Men vi har et ansvar for barna i den kommende generasjon. Og da tenker jeg ikke bare på våre egne barn og barnebarn. Det vokser opp en generasjon som aldri har møtt Sannheten, Jesus. Om vi kaller dem Millennium-generasjonen, Generasjon Z eller Generasjon Alpha.
- Den generasjonen burde være vårt hovedfokus når vi tenker utadrettet arbeid. Evangelisering. Disippelgjøring.
- Her trengs all vår kreativitet og evne til nytenkning som kristen kirke.
- Lørdag 25 juni går 29 kristne organisasjoner sammen om et stort arrangement i Telenor Arena. Det har fått navnet: *The Send*. I flere måneder har det fått stor oppmerksomhet i Media. Spesielt har slagordet om å gå «All in» blitt heftig diskutert. Men under det hele ligger et brennende ønske om å nå dagens ungdomsgenerasjon med evangeliet.
- Skal vi få se en ny generasjon som brenner for Jesus og som finner sin plass i kirken? Våger vi å tro på en ny innhøstning? Unge og eldre som sier: «Alt gjør jeg for evangeliet». En attraktiv kirke som viser mennesker veien til Kristus og de levende kilder i samfunnet med de hellige.

Avslutning: Dere sier: *Ennå er det fire måneder til innhøstingen. Men jeg sier dere: Løft blikket og se på markene! De står alt hvite mot høst. Joh 4,35.*